УДК 811.411.21’38:327.82
DOI https://doi.org/10.26661/2414-1135-2026-103-15

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ СПІВЧУТТЯ В ДИПЛОМАТИЧНОМУ ДИСКУРСІ СУЧАСНОЇ СТАНДАРТНОЇ АРАБСЬКОЇ МОВИ

Нечипоренко І. В.
аспірант кафедри східної і слов’янської філології
факультету східної і слов’янської філології
Київський національний лінгвістичний університет
вул. Велика Васильківська, 73, Київ, Україна
orcid.org/0009-0001-2897-6908
ihor.nechyporenko@knlu.edu.ua

Ключові слова: *співчуття, лексико-семантичне поле, дипломатичний дискурс, етикетні формули, сучасна стандартна арабська мова.*

У статті здійснено комплексний аналіз лексико-семантичних особливостей вираження співчуття в дипломатичному дискурсі сучасної стандартної арабської мови. Об’єктом дослідження є мовні засоби реалізації комунікативної інтенції співчуття в текстах офіційної дипломатичної комунікації – телеграмах співчуття, посланнях глав держав та протокольних повідомленнях про телефонні розмови. У центрі уваги перебуває семантична структура ключових лексем співчуття, їхня сполучуваність та ті смислові прирощення, які вони отримують у межах жорстко регламентованого протокольного контексту. У роботі виокремлено ядро лексико-семантичного поля співчуття, яке формують ключові іменникові номінації та співвідносні з ними дієслівні й прикметникові одиниці. Установлено, що ці лексеми не є абсолютними синонімами, а відрізняються семантичними відтінками й комунікативними функціями: одні репрезентують ритуалізований мовленнєвий акт висловлення співчуття, інші актуалізують значення емоційного співпереживання, підтримки та солідарності з адресатом. Схарактеризовано систему лексичних інтенсифікаторів, які утворюють градуальну шкалу вираження співчуття та слугують важливим засобом протокольного маркування статусу адресата. Окрему увагу приділено релігійно детермінованому складникові арабського дискурсу співчуття, зокрема евфемістичним номінаціям померлого та усталеним оптативним формулам, що відображають конфесійну специфіку арабської дипломатичної комунікації й виконують етикетну та прагматичну функції. Доведено, що лексико-семантичне наповнення кожного з цих компонентів варіюється залежно від типу міждержавних відносин, конфесійної належності адресата та характеру трагічної події. Зроблено висновок, що співчуття в арабському дипломатичному дискурсі становить окремий мовленнєвий жанр із власним лексиконом, стійкими семантичними моделями та специфічним співвідношенням етикетної стандартизованості й індивідуалізованої емоційності. Методологічну основу праці становить поєднання компонентного, дистрибутивного та контекстуально-інтерпретаційного аналізу з елементами дискурс-аналізу. Матеріалом дослідження слугували автентичні документи, оприлюднені офіційними ресурсами Дивану Еміра Держави Катар та Канцелярії Президента Ісламської Республіки Іран упродовж 2026 року. Теоретичне значення розвідки полягає в поглибленні уявлень про семантичну організацію етикетних полів арабського дипломатичного дискурсу, практична цінність – у можливості застосування результатів дослідження у перекладознавстві, дипломатичному листуванні та викладанні арабської мови професійного спрямування.

LEXICAL AND SEMANTIC FEATURES OF EXPRESSING CONDOLENCE IN THE DIPLOMATIC DISCOURSE OF MODERN STANDARD ARABIC

Nechyporenko I. V.
Postgaduate Student at the Department of Oriental and Slavic Philology
of the Faculty of Oriental and Slavic Philology
Kyiv National Linguistic University
Velyka Vasylkivska str., 73, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0009-0001-2897-6908
ihor.nechyporenko@knlu.edu.ua

Key words: *condolence, lexical-semantic field, diplomatic discourse, etiquette formulae, Modern Standard Arabic.*

The article presents a comprehensive analysis of the lexical and semantic features of expressing condolence in the diplomatic discourse of Modern Standard Arabic. The object of the study is the linguistic means of realizing the communicicative intention of condolence in the texts of official diplomatic communication, including condolence cables, messages of heads of state, and protocol reports on telephone conversations. The study focuses on the semantic structure of the key condolence lexemes, their collocational patterns, and the semantic nuances they acquire within a strictly regulated protocol context. The study identifies the core of the lexical-semantic field of condolence, formed by the principal nominal designations and their corresponding verbal and adjectival units. It is established that these lexemes are not absolute synonyms but differ in their semantic shades and communicative functions: some represent the ritualized speech act of expressing condolence, whereas others foreground the meanings of emotional empathy, support, and solidarity with the addressee. The article characterizes the system of lexical intensifiers, which form a gradational scale of condolence expression and serve as an important means of protocol-based marking of the addressee's status. Particular attention is paid to the religiously determined component of Arabic condolence discourse, notably euphemistic designations of the deceased and conventional optative formulae reflecting the confessional specificity of Arabic diplomatic communication and performing both etiquette and pragmatic functions. It is demonstrated that the lexical and semantic content of each of these components varies depending on the nature of interstate relations, the confessional affiliation of the addressee, and the character of the tragic event. The study concludes that condolence in Arabic diplomatic discourse constitutes a distinct speech genre characterized by its own lexicon, stable semantic patterns, and a specific balance between etiquette-based standardization and individualized emotional expression. The methodological framework combines componential, distributional, and contextual-interpretative analysis with elements of discourse analysis. The empirical material consists of authentic documents published by the official resources of the Amiri Diwan of the State of Qatar and the Office of the President of the Islamic Republic of Iran during 2026. The theoretical significance of the study lies in advancing the understanding of the semantic organization of etiquette fields in Arabic diplomatic discourse, while its practical value consists in the applicability of the findings to translation studies, diplomatic correspondence, and the teaching of Arabic for professional purposes.

Постановка проблеми. Дипломатичний дискурс належить до найбільш регламентованих сфер інституційної комунікації, у якій добір мовних одиниць підпорядкований не стільки індивідуальному задумові мовця, скільки усталеним протокольним нормам. Особливе місце в цій системі посідають ситуації, пов'язані з трагічними подіями, – смертю глави держави чи членів його родини, стихійним лихом, катастрофою, терористичним актом. Саме в таких випадках дипломатична комунікація змушена розв'язувати внутрішньо суперечливе завдання: з одного боку, дотримуватися вимог офіційного протоколу, з іншого – передати щире емоційне співпережи-

вання, яке за своєю природою чинить опір стандартизації.

В арабській дипломатичній традиції ця суперечність розв'язується через сформований упродовж століть лексикон співчуття, у якому релігійно марковані одиниці ісламської епістолярної культури поєднані із загальноприйнятими нормами міжнародного дипломатичного листування. Актуальність дослідження зумовлена відсутністю в українському сходознавстві системного опису лексико-семантичної організації цього фрагмента арабського дипломатичного дискурсу, тоді як практика перекладу офіційних документів вимагає точного розуміння семантичних відтінків, які розрізняють на перший погляд синонімічні одиниці. Некоректний добір відповідника під час перекладу телеграми співчуття здатний спричинити не лише стилістичну похибку, а й порушення дипломатичного протоколу, оскільки ступінь інтенсивності вираженого співчуття є в арабській традиції безпосереднім індикатором характеру міждержавних відносин.

Теоретичні засади вивчення емоційно-експресивного складника лексики та його функціювання в різних типах дискурсу висвітлено в працях українських і зарубіжних дослідників. Типологію лексичної експресивності в українській літературній мові розробила Н. Бойко [Бойко, 2002], специфіку функціювання експресивної лексики як особливого та специфічного явища української літературної мови проаналізувала С. Помирча [Помирча, 2019]. Особливості дипломатичного мовлення як різновиду офіційно-ділового стилю досліджено в праці З. Куньч і М. Куньч [Куньч, 2014], а проблему етикетності дипломатичного мовлення як особливої категорії модальної тональності ґрунтовно розглянула С. Христюк [Христюк, 2017].

Мовленнєвий акт співчуття та проблеми його міжмовної передачі перебувають у центрі уваги зарубіжних дослідників. Так, М. Тавабте аналізує прагматичні аспекти перекладу висловлень співчуття з урахуванням особливостей адресата [Thawabteh, 2015], тоді як А. Фаталакі досліджує стратегії їх реалізації в комп'ютерно-опосередкованій комунікації, зокрема в соціальних мережах [Fatalaki, 2025].

Лексико-семантична організація мовних засобів вираження співчуття в дипломатичному дискурсі сучасної стандартної арабської мови досі не отримала комплексного наукового висвітлення, що зумовлює актуальність і новизну цього дослідження.

Мета і завдання статті. Метою статті є комплексний аналіз лексико-семантичних особливостей вираження співчуття в дипломатичному дискурсі сучасної стандартної арабської мови, визначення структури відповідного лексико-семантичного поля та встановлення закономірностей добору мовних засобів залежно від комунікативної ситуації.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань:

1) окреслити межі та структуру лексико-семантичного поля співчуття в арабському дипломатичному дискурсі;

2) здійснити компонентний аналіз ядрових лексем цього поля та встановити диференційні ознаки, що їх розмежовують;

3) схарактеризувати систему інтенсифікаторів співчуття та визначити їхню протокольну функцію.

Предмет та об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є мовні засоби реалізації комунікативної інтенції співчуття в текстах офіційної дипломатичної комунікації сучасною стандартною арабською мовою – телеграмах співчуття, посланнях глав держав, протокольних повідомленнях про телефонні розмови та відповідях на висловлене співчуття. Предметом дослідження є лексико-семантичні особливості цих засобів: семантична структура ключових лексем співчуття, їхні диференційні семи та сполучувальні можливості, система лексичних інтенсифікаторів, релігійно детерміновані номінативні й оптативні одиниці, а також ті смислові прирощення, яких досліджувані одиниці набувають у межах жорстко регламентованого протокольного контексту.

Матеріалом дослідження слугували автентичні документи офіційної дипломатичної комунікації, оприлюднені офіційними ресурсами Дивану Еміра Держави Катар [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026] та Канцелярії Президента Ісламської Республіки Іран упродовж 2026 року [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026].

Методологічну основу праці становить поєднання компонентного аналізу, застосованого для встановлення семної структури ключових лексем співчуття; дистрибутивного методу, використаного для визначення сполучувальних можливостей досліджуваних одиниць; описового методу, що уможливив інвентаризацію та систематизацію протокольних кліше; контекстуально-інтерпретаційного методу, який дав змогу з'ясувати залежність значення формули від типу документа та комунікативної ситуації; а також елементів дискурс-аналізу, що уможливили простеження зв'язку між лексичним добором і характером міждержавних відносин.

Виклад основного матеріалу дослідження. Співчуття в дипломатичному дискурсі становить особливий тип мовленнєвого акту, який поєднує ознаки експресиву та декларатива. З одного боку, він виражає психологічний стан адресанта, з іншого – самим фактом свого здійс-

нення встановлює новий стан міждержавних відносин, публічно засвідчуючи солідарність однієї держави з іншою. Подвійна природа такого мовленнєвого акту зумовлює й специфіку його лексичного оформлення: мовні одиниці, що використовуються в таких документах, мають одночасно передавати емоційний зміст і виконувати інституційну функцію.

Лексико-семантичне поле співчуття в сучасній стандартній арабській мові має чітко виражену ядерно-периферійну організацію. Ядро поля формують дві іменникові одиниці: تعزية *[taʿziya]* («розрада», «висловлення співчуття») і مواساة *[muwāsāh]* («втіха», «співчуття», «співпереживання») [Субх А., Кочержинський Ю., 2018]. Попри частотне сприйняття їх як синонімів, компонентний аналіз засвідчує наявність суттєвих диференційних ознак.

Лексема تعزية *[taʿziya]* («розрада», «висловлення співчуття») із базовою семантикою «утішати», «підтримувати в горі» позначає насамперед ритуалізований мовленнєвий акт співчуття, пов'язаний зі смертю. Її семна структура містить обов'язковий компонент «наявність покійного», що обмежує сполучуваність цієї одиниці ситуаціями втрати життя. Саме ця лексема утворює назву відповідного жанру дипломатичного документа – برقية تعزية *[barqiyyat taʿziya]* («телеграма співчуття»), – а також входить до складу дієслівних конструкцій із перформативним значенням, як-от بعث برقية تعزية *[baʿaṯa barqiyyat taʿziya]* («надіслав телеграму співчуття») [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026].

Натомість лексема مواساة *[muwāsāh]* («втіха», «співчуття», «співпереживання») зі значенням «розділяти долю», «зрівнюватися з кимось у становищі» актуалізує семантику емоційного співпереживання й солідаризації з адресатом. Її семна структура не містить обов'язкового компонента смерті, що уможливлює вживання одиниці в ширшому колі ситуацій – від стихійного лиха до політичної кризи. У дипломатичних текстах обидві лексеми функціюють у складі бінарної конструкції: هذا تعازيه وصادق مواساته *[ḫāliṣ taʿāzīhi wa-ṣādiq muwāsātihi]* («щирі співчуття та глибоке співпереживання»), де перший компонент фіксує протокольний акт, а другий – емоційне ставлення адресанта [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026].

Функціювання цієї бінарної конструкції простежується, зокрема, в офіційному повідомленні Дивану Еміра Держави Катар про телефонну розмову Еміра з Королем Марокко [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026]. У протокольному викладі змісту розмови зазначено, що марокканський монарх висловив في هذا تعازيه وصادق مواساته خالص لله نذابه له غفر لها توفاه *[ḫāliṣ taʿāzīhi wa-ṣādiq muwāsātihi fī waḍāt al-maġfūr lahu bi-iḏn Allāh]* («свої щирі співчуття та глибоке співпереживання у зв'язку зі смертю покійного, якому даровано прощення з волі Аллаха»). Уживання обох ядрових лексем поспіль, кожної з власним інтенсифікатором, є маркером найвищого регістру співчуття, що засвідчує особливий характер відносин між державами.

Релевантним параметром градування є не лише добір інтенсифікатора співчуття, а і його кількість: у повідомленні Дивану Еміра кожна з ядрових лексем має власний інтенсифікатор هذا تعازيه وصادق مواساته خالص *[ḫāliṣ taʿāzīhi wa-ṣādiq muwāsātihi]* («щирі співчуття та глибоке співпереживання») [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026], тоді як у телеграмі іранського президента обидві лексеми підпорядковані одному خالص التعازي والمواساة *[ḫāliṣ at-taʿāzī wa-l-muwāsāh]*)«щирі співчуття та співпереживання») [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026].

Прикметною ознакою арабського дискурсу співчуття є граматичне оформлення інтенсифікації через ідафну конструкцію: замість атрибутивного словосполучення на кшталт «щирі співчуття» арабська мова послуговується генітивною побудовою خالص التعازي *[ḫāliṣ at-taʿāzī]*, буквально «чистота (щирість) співчуттів» [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026]. Такий синтаксичний засіб забезпечує вищий ступінь узагальнення та формальності, ніж узгоджене означення, і є одним із граматичних маркерів офіційно-протокольного регістру.

Релігійно детермінований складник становить найбільш культурно специфічний компонент арабського дискурсу співчуття. Він реалізується на двох рівнях – номінативному та оптативному.

На номінативному рівні релігійна детермінованість виявляється в системі евфемістичних позначень покійного. Замість нейтральної лексеми ميت *[mayyit]* («мертвий») [Субх А., Кочержинський Ю., 2018] арабська дипломатична традиція послуговується розгорнутими описовими конструкціями та субстантивованими дієприкметниками: المغفور له بإذن الله *[al-maġfūr lahu bi-iḏn Allāh]* («той, кому даровано прощення з волі Аллаха»), الفقيد *[al-faqīd]* («той, кого втрачено», «утрачений»), الراحل *[ar-rāḥil]* («той, хто відійшов (у вічність)») [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026].

На оптативному рівні релігійний складник реалізується через стійкі молитовні формули. Найпоширенішою є модель із дієприкметником أسى *[sāʾilan]* («просячи») та підрядним реченням мети: أسأل الله العلي القدير أن يغفر له ويرحمه، وأن يسكنه فسيح جناته *[sāʾilan al-Mawlā ʿazza wa-ǧalla an yataġammada al-faqīd bi-wāsiʿ raḥmatihi, wa-an yuskinahu fasīḥa ǧannātihi]* («молячи Всевишнього змилуватися над покій-

ним і дарувати йому рай») [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026].

У ситуаціях, пов'язаних не зі смертю, а з тілесною шкодою, оптативний компонент зберігає синтаксичну модель, проте змінює своє лексичне наповнення. Так, у телеграмі співчуття Еміра Держави Катар Президентові Алжиру з нагоди пожежі в установі для дітей у столиці країни оптативний компонент реалізовано формулою متمنياً الشفاء العاجل للمصابين *[mutamanniyan aš-šifāʾ al-ʿāǧil li-l-muṣābīn]* («бажаючи якнайшвидшого одужання постраждалим») [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026]. На відміну від формули سائلاً الله *[sāʾilan Allāh]*... («просячи Бога...»), у цьому випадку дієприкметник سائلاً *[sāʾilan]* («просячи») замінено на متمنياً *[mutamanniyan]* («бажаючи»), що усуває експліцитне звертання до Бога й переводить висловлення в секулярніший регістр, зумовлений відсутністю потреби в заупокійній молитві щодо живих.

Аналіз досліджуваного матеріалу дає підстави виокремити двочленну композиційно-семантичну структуру арабського дипломатичного повідомлення про співчуття.

Перший компонент становить констатація отримання звістки з експлікацією емоційного стану адресанта. Він реалізується конструкціями з дієсловами сприйняття та лексемами ближньої периферії поля, зокрема: تلقيت، ببالغ الحزن والأسى، نبأ وفاة والدكم الكريم *[talaqqaytu, bi-bāliġ al-ḥuzn wa-l-asā, nabaʾ wafāt wālidikum al-karīm]* («я отримав із глибоким смутком і скорботою звістку про смерть Вашого шановного батька»). Така формула виконує мотиваційну функцію, обґрунтовуючи подальше висловлення співчуття як природну емоційну реакцію, а не лише як виконання дипломатичного протоколу. У листі Президента Ісламської Республіки Іран, оприлюдненому офіційним ресурсом Канцелярії Президента, саме ця конструкція відкриває текст і задає його емоційно-прагматичну тональність [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026].

Другий компонент – власне співчуття, яке містить обов'язкове зазначення адресата й каузатора. Особливістю арабської дипломатичної традиції є багатоступенева адресація: співчуття спрямовується не лише безпосередньому адресатові, а й розширеному колу – правлячій родині, державі, її урядові та народові. Так, у телеграмі Президента Ісламської Республіки Іран співчуття адресовано послідовно чотирьом адресатам: لسموكم، ولأسرة آل ثاني، ولدولة قطر الشقيقة، حكومةً وشعباً *[li-sumūwikum, wa-li-usrat Āl Ṯānī, wa-li-dawlat Qaṭar aš-šaqīqa, ḥukūmatan wa-šaʿban]* («Вашій Високості, родині Аль Тані та братній Державі Катар – її урядові й народові»). Каузатор уводиться прийменником في *[fī]* («у зв'язку з»), що є усталеною протокольною нормою: في هذا المصاب الجلل *[fī hāḏā al-muṣāb al-ǧalal]* («у зв'язку з цією тяжкою втратою») [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026].

Окремої уваги заслуговує лексико-семантична специфіка відповіді на співчуття, яка становить дзеркальний мовленнєвий акт. Її ядром є конструкція з іменниками شكر *[šukr]* («подяка») і تقدير *[taqdīr]* («вдячність»). Каузатор подяки номінується лексемою مشاعر *[mašāʿir]* («почуття») з означеннями أخوية صادقة *[aḫawiyya ṣādiqa]* («братні щирі»), після чого йде оптативний компонент із побажанням здоров'я адресатові та поступу і процвітання його державі й народові [Amiri Diwan of the State of Qatar, 2026].

Опозиційним до شقيق *[šaqīq]* («братній») є прикметник صديق *[ṣadīq]* («дружній»), закріплений за державами поза колом «братніх». Показово, що в телеграмі іранського президента Катар названо دولة قطر الشقيقة *[dawlat Qaṭar aš-šaqīqa]* (братня Держава Катар) [Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран, 2026]: отже, ознака «братності» ґрунтується не суто на арабській етнічній належності, а на ширшій конфесійно-політичній спільності.

Отже, лексичний добір у арабському дипломатичному дискурсі співчуття виконує подвійну функцію: він не лише передає емоційний зміст повідомлення, а й кодує інформацію про характер відносин між державами, конфесійну належність адресата та ступінь протокольної близькості сторін. Переклад таких документів вимагає врахування не лише денотативного значення одиниць, а й їхнього інституційного навантаження.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження засвідчило, що вираження співчуття в дипломатичному дискурсі сучасної стандартної арабської мови становить окремий мовленнєвий жанр, у якому мовленнєвий акт співчуття поєднує ознаки експресива й декларатива: він не лише експлікує емоційний стан адресанта, а й самим фактом свого здійснення публічно засвідчує солідарність однієї держави з іншою.

Лексико-семантичне поле співчуття має ядерно-периферійну будову. Його ядро формують іменники تعزية *[taʿziya]* («розрада», «висловлення співчуття») та مواساة *[muwāsāh]* («втіха», «співчуття»), які, попри частотне вживання в парі, розмежовуються диференційною семою «віднесеність до ситуації смерті»: перша лексема функціює лише в контексті смерті й позначає ритуалізований акт висловлення співчуття, тоді як друга потенційно має ширшу сполучуваність і актуалізує значення емоційної підтримки та співпереживання. Ближню периферію становлять номінації емоційного стану адресанта, а дальню – одиниці

зі значенням солідарності й підтримки, що переводять емоційний зміст у площину політичних зобов'язань.

Установлено, що система інтенсифікаторів співчуття утворює градуальну шкалу, вершину якої посідають елативні форми, зарезервовані для комунікації на рівні глав держав. Виокремлено двочленну композиційно-семантичну структуру арабського дипломатичного повідомлення про співчуття: констатація отримання звістки з експлікацією емоційного стану адресанта, а також співчуття з багатоступеневою адресацією та зазначенням каузатора.

Наукова новизна дослідження полягає у виявленні системного характеру зв'язку між лексичним добором у дискурсі співчуття та типом міждержавних відносин. З'ясовано, що опозиція «братній – дружній» у номінації держав і почуттів функціює як послідовний лексичний індикатор конфесійно-політичної близькості сторін, а ступінь інтенсифікації співчуття є безпосереднім маркером протокольного статусу адресата.

Перспективним напрямом подальших досліджень видається зіставний аналіз лексико-семантичної організації поля співчуття в арабській та українській дипломатичних традиціях, а також вивчення перекладацьких стратегій відтворення мовних засобів вираження співчуття в дипломатичному дискурсі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко Н. І. Типи лексичної експресивності в українській літературній мові. *Мовознавство.* 2002. № 2–3. С. 50–54.
2. Куньч З., Куньч М. Особливості дипломатичного мовлення як різновиду офіційно-ділового стилю. *Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку.* 2014. Вип. 26. С. 121–127.
3. Помирча С. В. Експресивна лексика як особливе та специфічне явище української літературної мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія».* Острог : Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 7 (75). С. 129–131. DOI: https://doi.org/10.25264/2519-2558-2019-7(75)-129-131.
4. Президентський ресурс Ісламської Республіки Іран. URL: https://president.ir/ar/165040 (дата звернення: 25.07.2026).
5. Субх А., Кочержинський Ю. Сучасний українсько-арабський словник. Київ : Дуліби, 2018. 192 с.
6. Христюк С. Б. Особливості дипломатичного мовлення як різновиду офіційно-ділового стилю. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки*. 2017. Вип. 263. С. 50–55.
7. Ahmadi Fatalaki J. Strategies in Expressing Condolences Via Social Networking Sites: The Case of Instagram and Facebook. *Journal of Transcultural Communication.* 2025. Vol. 3, № 2. P. 207–223. DOI: https://doi.org/10.1515/jtc-2023-0014.
8. Thawabteh M. A. Extending Condolences to Different Audiences: A Translation Perspective. *Studii de gramatică contrastivă.* 2025. № 44. P. 132–143. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.18015960.
9. سمو أمير الديوان يبعث برقية تعزية إلى رئيس الوزراء [Sumūw al-amīr yabʿaṯu bi-barqiyyat taʿziya ilā raʾīs al-Ǧazāʾir]. Amiri Diwan of the State of Qatar. 17.07.2026. URL: https://www.diwan.gov.qa/Briefing-Room/News/Cables/2026/July/17/hh-the-amir-sends-condolences-to-president-of-algeria (дата звернення: 25.07.2026).
10. سمو أمير الديوان يتلقى اتصالاً هاتفياً من ملك المغرب [Sumūw al-amīr yatalaqqā ittiṣālan hātifiyyan min malik al-Maġrib]. Amiri Diwan of the State of Qatar. 16.07.2026. URL: https://diwan.gov.qa/Briefing-Room/News/Calls/2026/July/16/hh-the-amir-receives-phone-call-from-king-of-morocco (дата звернення: 25.07.2026).

REFERENCES

1. Boiko N. I. Typy leksychnoi ekspresyvnosti v ukrainskii literaturnii movi [Types of Lexical Expressiveness in the Ukrainian Literary Language]. Movoznavstvo – Linguistics. 2002. № 2–3. P. 50–54.
2. Kunch Z., Kunch M. Osoblyvosti dyplomatychnoho movlennia yak riznovydu ofitsiino-dilovoho styliu [Features of Diplomatic Speech as a Variety of the Official Business Style]. Ukrainska natsionalna ideia: realii ta perspektyvy rozvytku – Ukrainian National Idea: Realities and Prospects of Development. 2014. Issue 26. P. 121–127.
3. Pomyrcha S. V. Ekspresyvna leksyka yak osoblyve ta spetsyfichne yavyshche ukrainskoi literaturnoi movy [Expressive Lexis as a Special and Specific Phenomenon of the Ukrainian Literary Language]. Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Seriia «Filolohiia» – Scientific Proceedings of the National University of Ostroh Academy. Series «Philology». Ostroh : NaUOA Publishing House, 2019. Issue 7 (75). P. 129–131. DOI: https://doi.org/10.25264/2519-2558-2019-7(75)-129-131.
4. Prezydentskyi resurs Islamskoi Respubliky Iran [The Official Web Resource of the President of the Islamic Republic of Iran]. URL: https://president.ir/ar/165040 (accessed: 25.07.2026).

5. Subkh A., Kocherzhynskyi Yu. Suchasnyi ukrainsko-arabskyi slovnyk [Modern Ukrainian–Arabic Dictionary]. Kyiv : Duliby, 2018. 192 p.
6. Khrystiuk S. B. Osoblyvosti dyplomatychnoho movlennia yak riznovydu ofitsiino-dilovoho styliu [Features of Diplomatic Speech as a Variety of the Official Business Style]. Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Seriia: Filolohichni nauky – Scientific Herald of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series: Philological Sciences. 2017. Issue 263. P. 50–55.
7. Ahmadi Fatalaki J. Strategies in Expressing Condolences Via Social Networking Sites: The Case of Instagram and Facebook. Journal of Transcultural Communication. 2025. Vol. 3, № 2. P. 207–223. DOI: https://doi.org/10.1515/jtc-2023-0014.
8. Thawabteh M. A. Extending Condolences to Different Audiences: A Translation Perspective. Studii de gramatică contrastivă. 2025. № 44. P. 132–143. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.18015960.
9. سمو الأمير يبعث برقية تعزية إلى رئيس الجزائر *[Sumūw al-amīr yabʿaṯu bi-barqiyyat taʿziya ilā raʾīs al-Ǧazāʾir]* [HH the Amir Sends a Cable of Condolences to the President of Algeria]. Amiri Diwan of the State of Qatar. 17.07.2026. URL: https://www.diwan.gov.qa/Briefing-Room/News/Cables/2026/July/17/hh-the-amir-sends-condolences-to-president-of-algeria (accessed: 25.07.2026).
10. سمو الأمير يتلقى اتصالاً هاتفياً من ملك المغرب *[Sumūw al-amīr yatalaqqā ittiṣālan hātifiyyan min malik al-Maġrib]* [HH the Amir Receives a Phone Call from the King of Morocco]. Amiri Diwan of the State of Qatar. 16.07.2026. URL: https://diwan.gov.qa/Briefing-Room/News/Calls/2026/July/16/hh-the-amir-receives-phone-call-from-king-of-morocco (accessed: 25.07.2026).

Дата першого надходження статті до видання: 17.07.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 19.08.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 18.11.2026